

BREMANGER KOMMUNE**Delegert vedtak**

Styre, råd, utval
Delegert frå
Formannskapet

Behandlingsdato
25.08.2015

Saksnr.
126/15

Sakshands.
BHM

Avgjerd av: Saksansv.: Bjørn Henry Marthinussen	Arkiv: K2-V83	Arkivsaknr.: 15/467
---	-------------------------	-------------------------------

Søknad om bygging av traktorveg på Frøyen Øvre Felleseige**Dokumentliste:**

Nr.	T.	Dok.dato	Avsender/Mottakar	Tittel
1	I	13.02.2015	Frøyen Øvre Felleseige ved Olav Jarl Frøyen	Søknad om bygging av landbruksveg
2	U	09.04.2015	, Fylkesmannen	Søknad om bygging av landbruksveg på Frøyen Øvre felleseige i Bremanger kommune - uttale
3	I	28.04.2015	Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	Bremanger kommune - fråsegn til søknad om bygging av landbruksveg på Frøyen Øvre felleseige
5	I	27.05.2015	Fylkesmannen i Sogn og Fj	Landbruksveg Frøyen i Bremanger
6	I	04.06.2015	Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	Søknad om bygging av landbruksveg - varsel om muleg omgjeri
7	I	30.06.2015	Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	Bremanger kommune - omgjeri av løyve til bygging av landbruksveg på Frøyen Øvre felleseige

Vedlegg:**Aktuelle lover, forskrifter, avtalar m.m.:**

Forskrift om planlegging og godkjenning av veier for landbruksformål.
Normalar for landbruksvegar, Landbruksdepartementet 1997.
Naturmangfaldlova

Kva saka gjeld:

Aleksander Frøyen har søkt om å få byggje traktorveg i vegklasse 7 frå Stranda til Stormyra.

Saksutgreiing:

Den 22. mai 2015 godkjente Bremanger kommune Aridalsvegen.

I medhald av "Forskrift om planlegging og godkjenning av veier for landbruksformål" godkjenner Bremanger kommune bygging av Aridalsveg på Frøyen Øvre Felleseige i Bremanger kommune.

Den 16. juni 2015 oppheva fylkesmannen vedtaket til Bremanger kommune

Bremanger kommune sitt vedtak av 22.05.2015 vert oppheva.
Frøyen Øvre Felleseige sin søknad om bygging av landbruksveg vert sendt tilbake til Bremanger kommune for ny behandling.

Grunnen til fylkesmannen oppheva vedtaket var at kystlynghei hadde fått status som **utvalde naturtypar**. Endringsforskrifta vart kunngjort og tok til å gjelde 12.05.2015, berre 10 dagar før Bremanger kommune sitt vedtak.

Den 9 april 2015 sendte Bremanger kommune vegsøknaden til fylkesmannen og bad om uttale til søknaden. Grunnen til at vi sendte saka var at vegen kom inn i naturtypen kystlynghei som er i Norske rødlista for naturtype.

Fråsegn til søknaden om bygging av landbruksveg frå fylkesmannen datert 28.april 2015 utarbeida bare 9 dagar før endringa av forskrift om utvalde naturtypar slik at også kystlynghei vart omfatta.

Den 12.07.2012 sendte Direktoratet for naturforvaltning ut høringsbrev om forslag til forskrift og faggrunnlag for kystlynghei som utvalgte naturtype til fylkesmannen. Dette nemner ikkje fylkesmannen i fråsegn.

I fråsegnet skriv fylkesmannen blant annet:

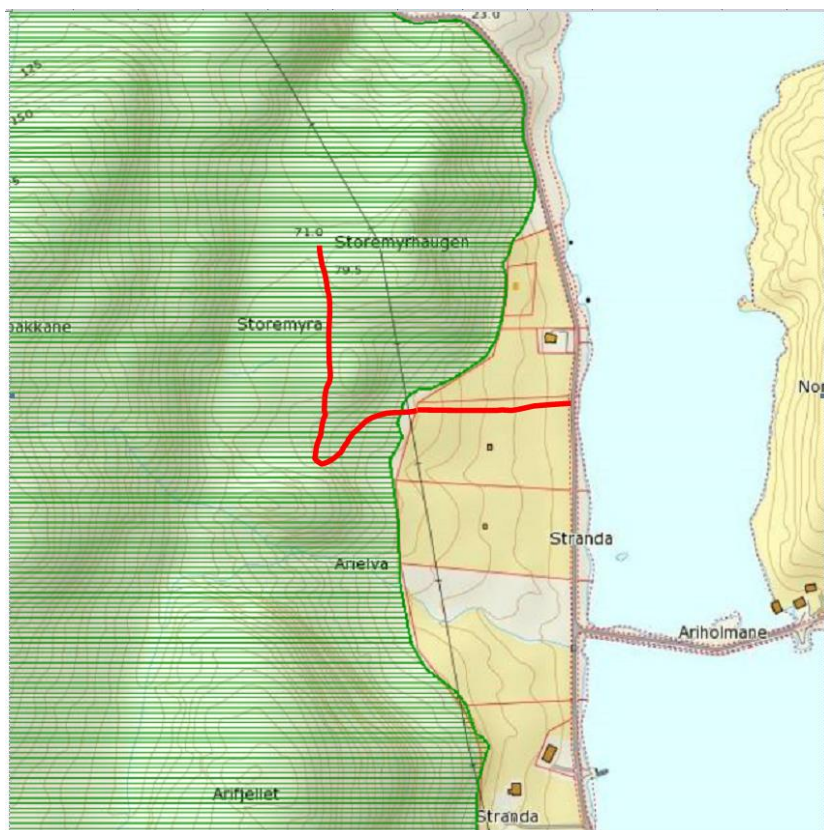
Det er ikkje ønskeleg med nye store inngrep som bygging av (tung) traktorveg i naturtypelokalitetar som er rekna som svært viktige. Det vil vere svært uheldig og sette ein ny presedens om ein gjennomfører store og uheldige naturinngrep som bygging av veg for å ta vare på svært viktige naturtypelokalitetar.

Det er svært beklagelig at fylkesmannens miljøvernavdeling karakteriserer denne traktorvegen som eit *stort inngrep* og ikkje ser formålet med vegen i samanheng med skjøtsel av kystlynghei på Frøya.

Den omsøkte traktorvegen skal vere ein driftsveg for jordbruket. Aridalsvegen blir ca 500 meter lang, den startar ved kommunevegen og sluttar på Stormyra.

Det søkast å bygge omlag 500 m traktorveg kl 7 etter Landbruks- og matdepartementet sine vegnormalar. Ved Stormyra skal det etablerast ein heilårs førings- og innsamlingsplass for sau.

Sakshandsamar var på synfaring på vegen den 13. mai. Da la vi om vegen noe som vist på kartet under. Den blei noe lenger, men ein slakare trasè, startar ved kommunevegen og går over innmarksbeite i ca 150 meter. I utmarka gjør vegen ein sving mot sørvest for å ligge slakt i lia. Vegen svingar så nordover etter ca 110 meter og fortsetter til nordre ende av Stormyra.

Vegen reduserer ikkje INON-sona 1 km, 3 km og 5 km med tekniske inngrep(villmarksprega område).

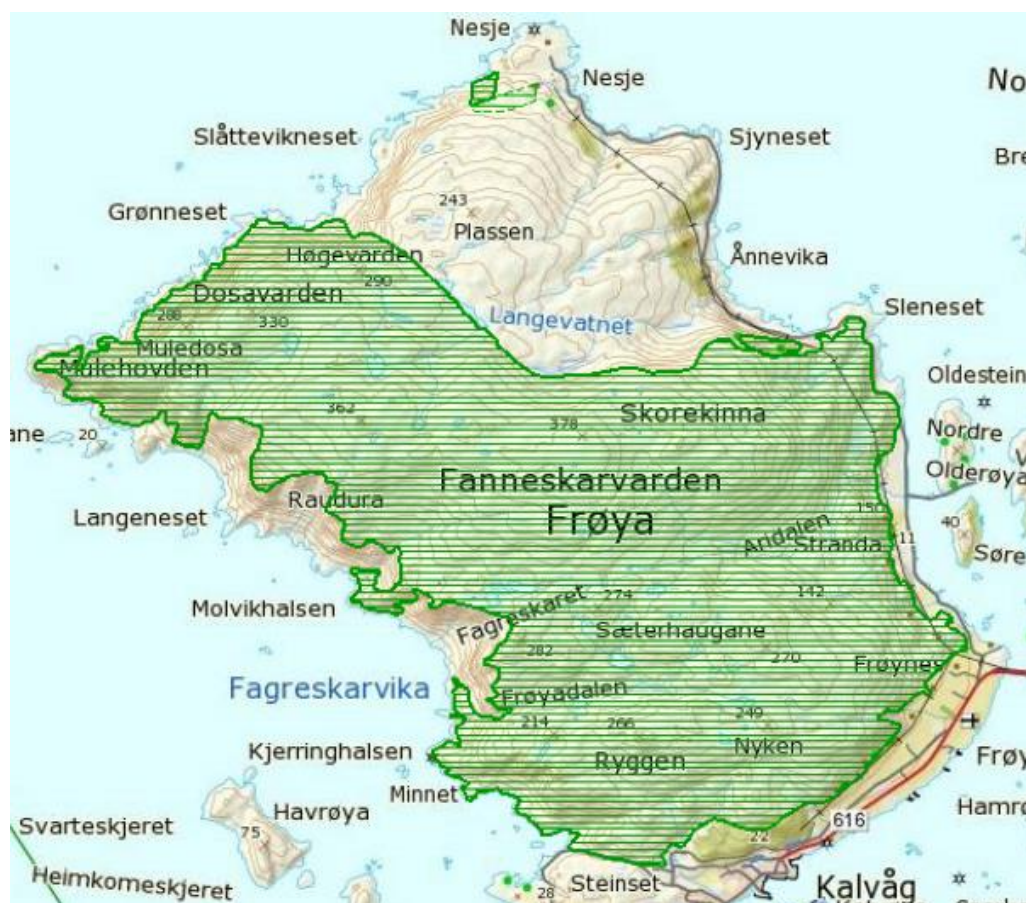
Alle tiltak som fører til endring av natur skal vurderast etter "Lov om forvaltning av naturens mangfold"(naturmangfaldlova, heretter NML).

I følgje NML § 7 skal prinsippa i §§ 8 til 12 leggjast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig mynd. Det skal gå fram av det offentleges avgjerder og vedtak at dei miljørettslege prinsippa er vurdert, og korleis dei er vurdert.

Det er ikkje kjende viktige kulturminne i området. Det er likevel sannsynleg at det kan vere automatisk freda kulturminne i området. Tiltakshavar eller dei som skal utføre arbeidet må med ein gong ta kontakt med kulturavdelinga i Fylkeskommunen i fall det blir gjort arkeologiske funn eller ved mistanke om funn, jfr Lov om kulturminne § 8.2. Kulturavdelinga lover å gje rask tilbakemelding i slike saker.

Vurdering:

Vi meiner det er liten tvil om at det primære føremålet med vegen er landbruk. Det er difor riktig å handsame saka etter landbruksvegforskrifta. Vegen er planlagt av av søkar. Under planlegginga i marka er det teke omsyn til kulturminne og at vegen ikkje skal vere ei ekstra belastning for natur og miljø.

Det er registrert spesielle naturverdiar i naturbase i område. Naturtype er kystlynghei som har status svært viktig og har eit areal på 10 075 daa sjå grøn skravur på kartet over. Kystlynghei er i Norske rødlisten for naturtype 2011 kategorisert som trua. Det er ikkje registreringar i artsdatabanken i området.

Store delar av Frøya er registrert som snaumark med middels frisk vegetasjon i markslagsdatabasen AR5, og det er rikeleg med lausmasser.

Det naturlige skogøkosystemet er borte pga landbruksdrift. Skogen dekte antakeleg store deler av Frøya i tidlegare tider. Utmarksbeite og skjøtsel av dette har ført til eit opent landskap etter at skogen blei hogd ned. Planter og dyr som var tilpassa skogøkosystemet fikk dårligare livsvilkår og døde ut eller forsvann. Andre arter som var tilpassa et ope landskap fikk betre livsvilkår og kom til.

For å oppretthalde naturtype kystlynghei krev det eit hardt beitetrykk og brenning av gammal lyng for å få oppslag av ny lyng med ein betre før kvalitet. Brenninga fjernar også andre arter som oppslag av osp, rogn, eine osv. I følge Norsk lyngheisenter er dei fleste lyngheier for lite beita og serlig på årstider graset er borte.

Vegbygging i lia kan vere utløysande for lausmasseskred og det er difor svært viktig at vegane vert bygd med gode grøfter og stikkrenner og at naturlege bakkelaup ikkje vert samla. Vi vil her vise til rettleiinga "Skogsvegar og skredfare" som Landbruks- og

matdepartementet nyleg har gjeve ut. Ut over dette meiner vi at det ikkje er naudsynt å skaffe ytterlegare dokumentasjon i denne saka.

I naturbase står det:

Forslag til skjøtsel og hensyn frå Fremstad m.fl. (1991): "Det er stort behov for økt beite, rydding av einer og brenning av gammel lyng. Konflikter kan oppstå med skogplantingsinteresser og med utvidelse av boligarealer rundt Kalvåg."

Etter § 9 gjeld eit føre-var-prinsipp. Vi har vurdert kunnskapsgrunnlaget i denne saka til å vere godt nok. Utmarka er prega av landbruksdrift og det naturlige skogøkosystemet er borte. Vegbygginga vil medføre noe inngrep med ein gravebredde på ca 6 meter og ein veglengde på 350 meter i naturtypen. Vegarealet utgjør ca 2,1 dekar av naturtypen totalareal på 10 075 dekar. Dette gjør at kystlyngheilandskapet blir skjøtta vidare på ein moderne og rasjonell måte. Utan eit moderne landbruk med mye beitedyr, vil det føre til ytterligere attgroing av kystlyngheia i Frøya. Vi meiner difor det ikkje er grunn til tvil om at tiltakets påverknad på naturmangfaldet er akseptabelt.

Økosystemtilnærming og samla belastning

Naturtype som kystlyngheia er avhenge av menneskeleg aktivitet som beiting og brenning for ikkje å gro att.

Bilde er frå Frøya og viser skjøtsel av lyngheia den 16. april 2013. Det er Norsk lyngheisenter ved Mons Kvamme som står for demonstreringa. Han meinte også at beitingen burde vare legere utover sesongen slik at lyngen blei meir beita enn i dag. Vegen

er ca 500 meter lang og om lag 350 meter vil gå inn i lyngheifiguren til Stormyra. Der skal det etablerast ein heilårs førings- og innsamlingsplass for sau.

Det går ein kommuneveg på austsida av Frøya. Riksveg 616 går frå fastlandsbrua til Kalvåg . Bøane på Frøyen strekker seg frå sjøen til stykke oppover lia, steingardar skil mellom utmark og innmark . Det er noen sprette småbruk mellom Frøyen og Nesje. Det er noen små plantefelt av skog på øya. Det ligg ei høgspenlinje langs sjøen frå Frøyen til Nesje.

Den naturlige skogen på øya er borte. Vegen vil altså utgjere ein ny type påverknad på utmarka. Vi meiner likevel også her at inngrepet vegen vil utgjere er så pass lite og av ein slik karakter at det i liten grad verkar negativt på naturmangfaldet i utmarka.

Nml § 11 legg kostnadane for å avgrense negativ påverknad tiltaket volder til den som er ansvarleg for tiltaket. Dette føreset at det har vore risiko for eller har skjedd skade på naturmangfaldet. Ut frå vurderingane over meiner vi dette er uaktuelt i denne saka.

I følgje NML § 12 skal tiltaket utførast med miljøforsvarlege driftsmetodar, teknikk og lineføring. Døme på dette er at utførande entreprenør har lekkasjeavgrensande utstyr på anleggsmaskinar (vanleg på moderne maskinar) og at mindre myrar/fuktområde i størst mogleg grad vert sparte. Det er også, som vi tidlegare har nemnd, viktig at vatnet i naturlege bekkefar får fortsette å gå i same bekkefare og ikkje vert samla i vegggrøfta.

Vi vurderer difor § 12 i naturmangfaldslova å vere ivareteke.

§ 53.(utvelgingens generelle betydning)

Kystlyngheier er flere tusen år gamle kulturlandskap, skapt av brenning, beiting og slått. I Europa kan kystlyngheiene følges langs en 3 600 km lang strekning fra Portugal i sør til Lofoten i nord. 1 200 km ligger i Norge, som har eneansvaret for forvaltningen av nordområdet i Europa.

Det er betydelig variasjon i kystlyngheienes utforming langs kysten av Norge. I et europeisk perspektiv representerer de norske kystlyngheiene et viktig bidrag til den totale variasjonen innenfor naturtypen. Med våre sterke, og inntil vår tid autentiske og levende tradisjoner, bidrar Norge i vesentlig grad til forståelsen av de kulturbetingete lyngheiene i Europa.

Fordeling av antal og areal D07 kystlynghei registrert i Naturbase, mellom verdiklassar (A- og B-verdi er omfatta av Utvald naturtype) og totalt:

Verdi	Antal lokalitetar kystlynghei	Samla areal (daa) kystlynghei
A	265	459 724
B	365	248 133
C	258*	196 633*
Totalt	879 lokalitetar	904 490 daa

Dordi Kjersti Mogstad hos Miljødirektoratet skriv:

Det er registrert kystlynghei i Naturbase frå alle fylka som har denne naturtypen. Det foregår også kontinuerleg (årleg) kartlegging og innlegging av nye data i Naturbase, og talet lokalitetar og samla areal aukar jamt etterkvert som kartleggingsresultat blir kvalitetssikra og lagt inn i Naturbase av Fylkesmannen. Det er verdt å merke seg ved bruk av denne statistikken at ein i dei dei seinare åra har kartlagt relativt mykje

kystlynghei i fleire fylke. Ein del av desse dataa er i løypa med kvalitetssikring enno, og derfor ikkje vist i materialet frå Naturbase pr no.

Nemner også at mellom dei som er klassa med verdi C i Naturbase, ligg det no i 2015 om lag 50 større lokalitetar som har A eller B-verdi, men som blir rekartlagt i år for å kvalitetssikre arealstorleiken. Også desse vil ved gjennomført rekartlegging endre litt på fordelinga av antal og areal mellom A, B og C-lokalitetar.

Verdi	Dekar kystlynghei	Dekar Frøya	Prosentandel Frøya utgjør av kystlynghei
A	459 724	10 075	2,2 %
Totalaral	904 490	10 075	1,1 %

Tabellen viser kor stor prosentdel Frøya utgjør av kystlynghei i A-verdi og det som no er registrert som kystlynghei i Noreg.

Verdi	Antal lokalitetar kystlynghei	Samla areal (daa) kystlynghei	Gjennomsnittsareal pr lokalitet
A	265	459 724	1735
B	365	248 133	680
C	258	196633	762
Totalt	879	904 490	1029

Det er registrert 265 kystlynghei lokaliteter i A-verdi i naturbase som har eit gjennomsnittsareal på 1735 dekar og eit samla areal 459 724 dekar. B- og c-verdi lokalitetane har eit samla areal på 447 766 dekar fordelt på 623 lokalitetar .

Kystlynghei lokaliteten på Frøya utgjør 2,192 % av kystlynghei i A-verdi og 1,114 % av den totalarealet av kystlynghei som til nå er registrert naturbase. Arealmessig er lokaliteten på Frøya over 5 gonger så stor som gjennomsnittsareal på ein A-verdi lokalitet som er registrert i Naturbase.

Etter naturtyperegistreringane på Frøya i 2003 har grunneigarane svidd av område i kystlynghei lokaliteten. 2013 laga fire av grunneigarane skjøtselplan med skjøtselavtale for kystlynghei på Frøya i samarbeid med Norsk Landbruksrådgiving og fylkesmannen.

Kystlynghei lokaliteten på Frøya er på 10 075 dekar og er langt større enn gjennomsnittlig kystlyngheilokalitet som er 1029 dekar i landet. I Naturbase står det: *Bevaringsverdien er stor på fylkesplan, middels på landsplan hvis lokaliteten ses isolert som heilokalitet, men tas også kystklippene med i betraktning, øker bevaringsverdien betydelig.*

I naturmangfoldloven §§ 8 til 12 har eg komme inn på skjøtsel av kystlynghei og meiner at det er bra nok belyst der. Traktorvegen er hjelpemiddel for å få eit rasjonelt dyrehald i tråd med dyrevelferdslova. Eit moderne landbruket med heilårsbeitande sau vil vere det beste tiltaket for å ivareta kystlynheia på Frøya.

I foregåande sakshandsaming 22.05.2015 skreiv eg: Vegbygginga vil medføre noe inngrep med ein gravebredde på ca 6 meter og ein veglengde på 350 meter i naturtypen. Vegarealet er på ca 2,1 dekar av naturtypen totalareal på 10 075 dekar. Inngrepsarealet utgjør ca 0,02 % av den utvalte naturtypen. Dette vegarealet vil bli ein del av infrastrukturen i

skjøtselsarbeidet av den utvalte naturtypen. Vegen er merka med raud farge på kartet nedenfor. Sjå pil.

Nokre økonomiske betraktningar.

Den omsøkte landbruksvegen ligg i eit fellesbeite. I dette fellesbeite er det tre brukarar som har husdyr på sommerbeite : Per Arild Frøyen, Olav Jarl Frøyen og Jan Ove Steinset.

Til saman mottar desse tre brukarane ca. kr. 800 000,- pr år i tilskot. I tillegg kjem ein omsetning på vel kr. 500 000,-. Landbruksproduksjonen knytta til dette fellesbeite er soleis betydeleg.

Frøyna sankelag har dei siste 5 åra mottatt vel kr. 250 000,- i SMIL-midlar til felles utmarksgjerde og sviing av lyng. Det er soleis brukt ein god del offentlege midlar og eigeninnsars for å auke kvaliteten på beite.

Fylkesmannen inngikk i 2014 ein avtale med Frøyna Sankelag om skjøtsel av kystlyngheia (Utvalgte Kulturlandskap) med ei ramme på kr. 62 000,-/år. Forutsetningen for denne avtalen er at området vert beita og lyngen svidd med jamne mellomrom.

All denne aktiviteten har ført til at området har blitt eit meir attraktivt turområde for både fastbuande, og ikkje minst turistane i Kalvåg. Det har og ein verdi.

For å kunne skjøtte fellesbeite på best mogeleg måte er det naudsyn med veg opp eit stykke. Vegen er stukke i eit område som ikkje berører kystlyngheia i særleg grad. Ein god skjøtsel av både landskap og dyr er ein føresetnad for dagens drift. Det samsvarer og med nasjonale mål om bevaring av viktige kulturlandskapstyper.

Bruken av Frøyna fellesbeite genererer indirekte ein verdi på mellom 2 og 2,5 mill i året i primærleddet. I tillegg kjem sekundærverdien. Det skulle derfor ikkje vere noko økonomiske grunnar for å avslå søknaden om å byggje omsøkte landbruksveg.

Unødig køyring på vegar kan påverke naturmangfaldet negativt og også gjere skade på vegen. Vi må også rekne med at det vert ein del turgåarar i området, og ut frå ein samla vurdering meiner vi at vegen bør stengast med grind.

Skjeringar og fyllingar må i størst mogleg grad utformast med slik vinkel og jordpåslag at revegetering skjer så raskt som mogleg. Dette er både av omsyn til stabilisering og utsjånad.

Vedtak:

I medhald av "Forskrift om planlegging og godkjenning av veier for landbruksformål" godkjenner Bremanger kommune bygging av Aridalsveg på Frøyen Øvre Felleseige i Bremanger kommune

Vegen skal byggjast i vegklasse 7 etter Landbruks- og Matdepartementet sine vegnormalar.

Vilkår:

1. Det må leggjast vekt på å unngå skade på gamle stølsvegar og liknande. Vert det aktuelt å krysse dei må dette gjerast slik at dei gamle vegane framleis kan nyttast.
2. Tiltakshavar eller dei som skal utføre arbeidet må med ein gong ta kontakt med kulturavdelinga i Fylkeskommunen dersom det blir gjort arkeologiske funn eller ved mistanke om funn, jfr Lov om kulturminne § 8.2.
3. Det skal ikkje spreiaast gjødsel i utmarka.
4. Vegskråningar skal settast i stand og så langt som råd skal det også leggjast til rette for at ny vegetasjon kjem raskt på plass.
5. Det skal i størst mogleg utstrekning leggjast stikkrenner der det naturleg renn vatn i terrenget. Vi viser også til vegledar om skogsvegar og skredfare frå Landbruks- og Matdepartementet.
6. Avkøyrsla frå kommunevegen skal opparbeidast etter krava til Statens vegvesen.
7. Anlegget skal vere avslutta innan 3 år, og det skal gjevast melding til kommunen når arbeidet er avslutta.

Med helsing

Magnhild Myklebust
Leiar plan og forvaltning

Bjørn Henry Marthinussen
fagkonsulent skog

.....

Klagerett/anke

De har rett til å klage over vedtaket. Klageinstans er fylkesmannen.

De kan klage til klageinstansen, men meldinga skal først sendast til den driftseining/avdelinga De får denne meldinga frå. Dersom ikkje driftseininga /avdelinga

endrar vedtaket som følgje av klaga, vil ho bli send vidare til klageinstansen for å bli avgjort der.

Klagefrist er 3 veker frå den dagen denne meldinga kom fram. Det er nok at klaga er postlagt innan fristen er ute. Dersom De klagar så seint at det kan vere uklart for oss om De har klaga i rett tid, ber vi Dykk oppgje når De mottok denne meldinga.

Dersom klaga vert send for seint, er det høve til å sjå bort frå ho. Har De særleg grunn til det, kan De likevel søkje om å få klagefristen forlenga. De bør i tilfelle nemne kvifor klaga er forseinka.

Sjølv om De har klagerett, kan vedtaket vanlegvis setjast iverk straks. De kan likevel søkje om å få dette utsett til klagefristen er ute, eller til klaga er avgjort.

Elles vil sakshandsamar kunne gje nærare informasjon og rettleiing vedkommande klage.